Stockholms läns landsting

Ankom
Stockholms läns landsting
2016 -03- 15
Dnr LS 2016-0415

2016:17

Stockholms läns landsting
2016-03-15

Motion av Pia Ortiz Venegas (v) om tillskott av D-vitamin till särskilda riskgrupper

Om man har mörk hudfärg krävs 10-15 gånger mer solexponering för att bilda D-vitamin än om man har ljus hudfärg. Lika självklart som att solskyddsmedel rekommenderas vid resa söderöver bör därför D-vitamintillskott erbjudas riskgrupper i Sverige i preventivt syfte. En svensk studie visar att D-vitaminnivåerna hos svenska gravida kvinnor med somaliskt ursprung är extremt låga.
[http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/20219032]

I de riktlinjer som publiceras på vårdguiden under rubriken *Kost och kostsupplementering under graviditet* står att läsa: *Brist på solljus och kost med låg D-vitaminhalt kan leda till D-vitaminbrist. Dagsbehovet är minst 10 mikrogram dagligen. Täckta och mörkhyade kvinnor samt veganer är riskgrupper. Kvinnor som inte exponeras för solljus behöver troligtvis betydligt högre D- vitamin dos och bör bedömas av läkare.* Trots detta förskrivs inte D-vitamin till gravida kvinnor som är mörkhyade eller har täckande klädsel; i stället rekommenderas de att själva köpa D-vitamin i doser motsvarande en bråkdel av vad de egentligen behöver.

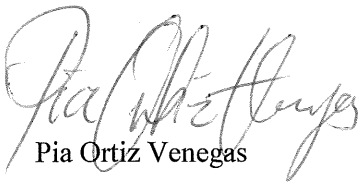
Låga D-vitaminnivåer utgör en förbisedd och allvarlig riskfaktor för en lång rad kroniska sjukdomar. Trots upprepade påstötningar om vikten av uppdaterade riktlinjer i området agerar inte ansvariga myndigheter, skriver forskarna Susanne Bejerot och Mats Humble i SvD i en artikel där de också beskriver resultatet av en rundringning till fem mödravårdscentraler i Stockholmsförorter med hög andel invandrad befolkning (Kista, Huddinge, Botkyrka) och två mödravårdscentraler i Stockholms city, som visat att man i stort sett aldrig undersöker D-vitaminnivåerna, oavsett om kvinnorna bär slöja, har mörk hudfärg eller vid brist på solexponering hos den blivande mamman.

Man har i en rad epidemiologiska studier funnit samband mellan ett 30-tal olika sjukdomar och D-vitamininsufficiens eller låga intag av vitamin D. Riktlinjer saknas för i stort sett alla andra riskgrupper än gravida kvinnor.

Mot bakgrund av ovanstående föreslås landstingsfullmäktige besluta

att ge Hälso- och sjukvårdsnämnden i uppdrag att se över riktlinjerna för hur D-vitamin ska förskrivas till särskilda riskgrupper

att ge Hälso- och sjukvårdsnämnden i uppdrag att ta fram en handlingsplan för hur kunskapen om särskilda riskgruppers behov av D-vitamintillskott ska förstärkas inom primärvården

Pia Ortiz Venegas